

137. löggjafarþing 2009.
Þskj. 0 — 133. mál.

Alþingi
Erindi nr. P 137/645
komudagur 21.7.2009

Álit

um frv. til l. um heimild ríkissjóðs Íslands til viðbótarlántöku á árinu 2009.

Frá fjárlaganefnd.

Fjárlaganefnd fór yfir frumvarpið og óskaði eftir umsögn frá Ríkisendurskoðun og einnig var óskað eftir frekari upplýsingum frá fjármálaráðuneyti.

Ríkisendurskoðun gerir athugasemdir við formið og telur að það sé lögformlega réttara og æskilegra að mæla fyrir um lántökuheimildir ríkissjóðs og ráðstöfun lánsfjárins í fjárlögum og eftir atvikum í fjárukalögum. Til efnis málsins, þ.e. lántökuheimildanna og áhrifa þeirra á útgjöld og stöðu ríkissjóðs, treystir stofnunin sér ekki að svo stöddu til þess að taka afstöðu þar sem fullnægjandi upplýsingar um lánsfjárbörf ríkissjóðs liggja ekki fyrir.

Í 1. gr. frumvarpsins er talað um að taka lán allt að 290 milljarða kr. eða jafngildi þeirrar upphæðar í erlendri mynt, að hluta með útgáfu markaðsverðbréfa ríkissjóðs, verði þess talin þörf til að efla gjaldeyrisforða Seðlabanka Íslands, til að leggja þeim fjármálafyrirtækjum til eigið fé sem stofnuð hafa verið á grundvelli laga nr. 125/2008 eða til að styrkja viðskipti á innlendum fjármálamarkaði með útgáfu ríkisverðbréfa. Heimilt verður að endurlána Seðlabanka Íslands þann hluta sem tekinn verður að láni í erlendri mynt.

Í greinargerð frumvarpsins eru sundurliðaðar þær heimildir sem eru í 5. gr. fjárlaga fyrir árið 2009, samtals að fjárhæð 950 milljarðar kr. Þar af er gert ráð fyrir fjármögnun eigin fjár bankanna að fjárhæð 385 milljarðar kr. (sem hefur lækkað í 290 milljarða kr.).

Nefndin telur að það vanti frekari skýringar og sundurliðun á ráðstöfun fjárheimilda og tekur undir sjónarmið Ríkisendurskoðunar sem koma fram í álitni stofnunarinnar.

Í umsögn Ríkisendurskoðunar kemur fram að í frumvarpinu er í engu er farið að lögum nr. 88/1997, um fjárreiður ríkisins. Þar segir m.a.:

„... samkvæmt 26. gr. fjárreiðulaga nr. 88/1997, sem hefur yfirskriftina „Lántökur, endurlán og ábyrgðir“, skal í frumvarpi fjárlaga leitað heimilda til lántöku, lánveitinga og ríkisábyrgða á fjárlagaárinu. Í athugasemdum skal jafnframt vera yfirlit um heildarlántökur ríkisáðila, lánveitingar til einstakra áðila utan A-hluta og um veitingu ríkisábyrgða og skiptingu þeirra eftir helstu ábyrgðarflokkum. Þá er í 27. gr. laganna undir yfirskriftinni „Áætlun yfir fjárfestingar og lánsfjárbörf“ mælt svo fyrir að frumvarp til fjárlaga skuli geyma áætlun yfir fjárfestingu opinberra áðila og lánsfjárbörf.“

Framangreindum ákvæðum er ekki fylgt í fyrirliggjandi frumvarpi.

Fjárlaganefnd kallaði eftir frekari skýringum frá fjármálaráðuneyti og í svarbréfi, dags. 6. júlí sl., til nefndarinnar kemur fram að ekki er áformað að nýta heimildina til erlendra lántöku heldur til útgáfu ríkisverðbréfa á innlendum markaði. Fjárlaganefnd bendir á ósamræmi í texta 1. gr. frumvarpsins og bréfi fjármálaráðuneytisins og jafnframt kom fram í máli fjármálaráðherra á fundi með nefndinni 8. júlí að lánið yrði nýtt m.a. til erlendra lántöku.

Hér er til umsagnar frumvarp sem gerir ráð fyrir að skuldsetning ríkissjóðs verði aukin um 290 milljarða kr. Það er grundvallaratriði að við slíka ákvörðun sé gerð rík krafa um að

form og innihald frumvarpsins standist þann lagaramma sem Alþingi Íslendinga hefur sett í þessum efnun. Frumvarpið fylgir ekki þeim kröfum sem lög kveða á um.

Alþingi, 21. júlí 2009.

Guðbjartur Hannesson, form.,
Árni Þór Sigurðsson,
Ásbjörn Óttarsson,
Ásmundur Einar Daðason,
Höskuldur Þórhallsson, með fyrirvara,
Kristján Þór Júlíusson,
Oddný G. Harðardóttir,
Ólöf Nordal,
Þór Saari,
Bjarkey Gunnarsdóttir,
Sigríður Ingibjörg Ingadóttir.